L-Integrazzjoni tas-Sillabu tal-Malti għall-Iskejjel Primarji ma' żjarat ambjentali organizzati minn BirdLife Malta u Dinja Waħda, il-programm ta' Edukazzjoni Ambjentali

Rapport imħejji minn
Jason Aloisio (Field-teacher - BirdLife Malta)

BirdLife
MALTA

It-Tielet Sena

ŻJARAT F'RISERVI NATURALI U NĦAWI TA' VALUR EKOLOĠIKU

3.1 Smigħ

3.1.1 Jisimgħu b'attenzjoni testi qosra li jkun fihom aktar minn aspett wieħed ta' tagħrif, struzzjonijiet u direzzjonijiet.

-smigħ tal-introduzzjoni ġenerali li ssir fil-bidu ta' kull żjara
-isiru mistoqsijiet diretti mill-field-teacher dwar dak li jiġi spjegat waqt iż-żjara

3.3.1 Jisimgħu u jsegwu b'attenzjoni kull kmand, struzzjoni, direzzjoni u tagħrif biex jattivaw kemm il-moħħ kif ukoll il-ġisem.

- jisimgħu struzzjonijiet dwar kif jużaw it-tromba u l-lenti (fi gruppi żgħar)
- jisimgħu struzzjonijiet qabel ma jieħdu sehem f'logħob ambjentali

B'lenti f'idejhom, it-tfal jiskopru dinja ġdida ta' ħlejjaq żgħar fl-ambjent naturali tagħhom

It-Tielet Sena

3.2 Taħdit

3.2.1 Jagħmlu użu minn dak li jkunu semgħu f'taħdit quddiem udjenza/i.

- issir attività wara ż-żjara fil-klassi jew waqt l-assembly li fiha t-tfal jispjegaw l-esperjenza tagħhom tul iż-żjara (ritratti meħuda mill-għalliema waqt iż-żjara ta' xeni u attivitajiet li jkunu saru jgħinu lill-istudenti biex jiftakru u jesprimu ruħhom aħjar).

3.2.1 Iwasslu fi kliemhom il-messaġġi li jisiltu mit-tagħrif, struzzjonijiet u direzzjonijiet li jkunu ġabru mis-smigħ.

Jgħidu fi kliemhom u fil-qosor l-istejjer u tagħrif ieħor mislut minn dak kollu li jkunu semgħu.

- taħriġ li jistgħu jwettqu l-għalliema mat-tfal waqt u/jew wara ż-żjara (tgħin ukoll sabiex l-istudenti jinżammu attenti għal dak li l-field-teacher ikun qiegħed jispjega).

3.4.2 Juru l-ħila li jfasslu bejn tliet u ħames mistoqsijiet lil xi ħaddiema/professjonisti dwar xogħolhom

- il-mistoqsijiet jistgħu jsiru lill-gwardjan tar-riserva naturali tas-Simar dwar il-ħidma varjata tiegħu.

3.4.2 Juru li jafu jiktbu dwar il-karatteristiċi fl-ambjent naturali abbinati mal-istaġuni, ix-xhur u d-differenzi klimatiċi.

- tagħrif dwar dawn l-aspetti jingħata mill-field-teacher waqt iż-żjara, filwaqt li l-istudenti jkunu jistgħu josservaw in situ dak li jkunu għadhom kif tgħallmu

L-osservazzjoni tan-natura tgħin l-istudenti jiksbu tagħrif ġdid dwar l-ambjent ta' madwarhom

RABTIET MA' 'DINJA WAĦDA', IL-PROGRAMM TA' EDUKAZZJONI AMBJENTALI

3.1.1 Jisimgħu u jsegwu b'attenzjoni kull kmand, struzzjoni, direzzjoni u tagħrif biex jattivaw kemm il-moħħ kif ukoll il-ġisem.

- Spiċċaw bla dar (logħba edukattiva)
- Għasafar madwarna (logħba edukattiva)
- Ktajjen fil-baħar (sensiela ta' struzzjonijiet sempliċi biex tinbena katina tal-ikel)

3.1.1 Jgħidu fi kliemhom u fil-qosor l-istejjer u tagħrif ieħor mislut minn dak kollu li jkunu semgħu.

- Dawra mas-siġar

3.2.5 Juru li kapaċi jirrakkontaw fi kliemhom u fil-qosor punti importanti minn dak li jkunu semgħu jew segwew.

- Int kif taħsibha? (intervisti/stħarriġ imwettqa bejn l-istudenti)

3.4.1 Jaslu biex jiktbu forom ta' rapporti qsar dwar avvenimenti/ġrajjiet li jkunu semgħu, raw jew qraw bl-użu ta' forom lingwistiċi.

- Int kif taħsibha?
- Il-Ħabbarin
- X'tgħid it-tabella

Tfal tal-Iskola Primarja tal-Marsa waqt il-logħba 'Vanishing Homes'

ŻJARAT F'RISERVI NATURALI U NĦAWI TA' VALUR EKOLOĠIKU

4.2 Taħdit

4.2.1 Juru l-ħila li jitkellmu dwar x'semgħu, x'raw u xi qraw.
Juru l-ħila li jafu jagħtu tagħrifiet diretti u qosra dwar esperjenzi, għajdut u ġrajjiet attwali.

- dan isir permezz ta' mistoqsijiet mill-field-teacher (u l-għalliem/a tal-klassi) waqt iż-żjara. Jista' jsir ukoll fil-klassi wara ż-żjara mill-għalliem/a fil-klassi. Ritratti meħudin mill-istudenti u/jew mill-għalliem/a jgħinu lill-istudenti jiftakru aħjar dak li jkunu raw u għamlu waqt iż-żjara.

4.2.3 Jitkellmu billi jagħmlu mistoqsijiet f'xi stħarriġ, riċerki jew intervisti.

- Bi ftit tal-preparazzjoni, l-għalliema jistgħu jħejju l-istudenti tagħhom biex iwettqu stħarriġ, riċerki jew intervisti waqt iż-żjara tagħhom. BirdLife Malta ppubblikat fuljetti informattivi dwar is-siti li topera fihom, filwaqt li s-sit elettroniku qiegħed jiġi aġġornat. Tagħrif dwar ir-riserva naturali tas-Simar u l-Għolja tax-Xemxija jista' jinkiseb ukoll mill-Fronter room 'Ir-Riserva Naturali tas-Simar'. L-għalliema jistgħu wkoll iżuru r-riservi fi tmiem il-ġimgħa biex jippjanaw aħjar dan it-taħriġ.

Ġranet u ħinijiet tal-ftuħ
L-Għadira – nhar ta' Sibt u Ħadd mill-bidu ta' Novembru sal-aħħar ta' Mejju bejn l-10.00am u l-4.00pm
Is-Simar – nhar ta' Ħadd mill-bidu ta' Novembru sal-aħħar ta' Mejju bejn l-10.00am u l-4.00pm

4.2.3 Jitkellmu billi jwieġbu waqt intervista dwar tema/ attività kurrenti jew dwar esperjenzi.

- L-għalliema jistgħu jieħdu notamenti qosra dwar dak li jkun qiegħed jiġi spjegat waqt iż-żjara, sabiex isaqsuhom aktar tard lill-istudenti.

Ir-Raba' Sena

RABTIET MA' 'DINJA WAĦDA', IL-PROGRAMM TA' EDUKAZZJONI AMBJENTALI

4.1 Smigħ

4.1.1 Juru li fehmu tagħrif minn testi varji li jqanqlu taħriġ kemm prattiku, fiżiku u akkademiku.

Għadd ta' attivitajiet jinkludu element ta' logħob edukattiv li jsaħħaħ il-messaġġ/għarfien akkwistat. Il-mod ta' kif l-istudenti jaġixxu waqt il-logħob jindika kemm fehmu l-istruzzjonijiet tal-għalliem/a u kemm fehmu t-tagħrif miksub mill-attività.

4.1.2 Juru li kapaċi jbassru konklużjonijiet ta' stejjer.

- Il-vjaġġ tal-Ħuttaf (attività dwar dak li jgħaddu minnu l-għasafar waqt il-passa, u li tista' tiġi segwita billi t-tfal ibassru dak li jgħaddu minnu l-għasafar fi tmiem il-vjaġġ).

4.2.1 Juru l-ħila li jitkellmu dwar x'semgħu, x'raw u xi qraw.

4.2.3 Jitkellmu billi jwieġbu waqt intervista dwar tema/ attività kurrenti jew dwar esperjenzi.

- Ħarġa fil-kampanja (ara suġġeriment 4.2.3 aktar `il fuq)
- Il-Ħabbarin

4.2.5 Juru li kapaċi jirrakkontaw fi kliemhom u fil-qosor punti importanti ta' dak li jkunu semgħu jew segwew.

Bosta mill-attivitajiet tal-programm edukattiv 'Dinja Waħda' jinkludu tagħrif li jingħata permezz tal-fomm, powerpoints jew mezzi elettroniċi jew viżivi. Huwa important li l-istudenti ma jibqgħux passivi imma jieħdu sehem billi jżidu mat-tagħrif, isaqsu jew jiġu mistoqsija mill-għalliem/a dwar dak li jkunu tgħallmu.

Fost l-attivitajiet li fihom jingħata tagħrif insibu:

- Ħarġa fil-kampanja
- Spiċċaw bla dar
- Dawra mas-siġar
- Naturalment
- Ħelu Pitirross
- Aqta' x'jisimni

Waqt sessjoni ta' ***Naturalment*** *fi skola primarja*

4.4 Kitba

4.4.1 Juru li kapaċi jiktbu serje ta’ sentenzi/paragrafi mqanqla minn stampa/i anke fejn ikunu mħajra jbassru t-tmiem.

- Il-vjaġġ tal-Ħuttaf (ara spjega taħt 4.1.2 f’din it-taqsima)

4.4.2 Juru li kapaċi jiktbu messaġġ f’kapxin, fi slowgan, f’reklam, jew f’avviż ma’ ritratti, tpinġijiet jew karikaturi.

- Klikk!

Wirja ta’ ritratti dwar in-natura meħudin mill-istudenti

Il-Ħames Sena

ŻJARAT F'RISERVI NATURALI U NĦAWI TA' VALUR EKOLOĠIKU

5.2 Taħdit

5.2.1 Juru l-ħila li jitkellmu dwar x'semgħu, x'raw u xi qraw b'mod sekwenzjali.
Juru l-ħila li jafu jagħtu tagħrifiet diretti u qosra dwar esperjenzi, għajdut u ġrajjiet attwali.

- l-istess bħal 4.2.1 aktar `il fuq

Studenti jesploraw l-ambjent naturali fir-riserva naturali tas-Simar

Il-Ħames Sena

RABTIET MA' 'DINJA WAĦDA', IL-PROGRAMM TA' EDUKAZZJONI AMBJENTALI

5.1 Smigħ

5.1.1 Juru li fehmu tagħrif minn testi varji li jqanqlu taħriġ kemm prattiku, fiżiku u akkademiku.

L-istess bħal 4.1.1 aktar `il fuq.

5.2 Taħdit

5.2.2 Jitkellmu billi jwieġbu waqt intervista/i minn sħabhom stess dwar tema/attività kurrenti jew esperjenzi personali.

- **Int kif taħsibha?**

5.2.2 Jitkellmu billi jagħmlu mistoqsijiet f'xi stħarriġ, riċerki jew intervisti barra mill-klassi taħt il-gwida tal-għalliem/a

It-tagħlim miksub minn għadd ta' attivitajiet jista' jintuża biex jitwettqu stħarriġ u intervisti dwar temi differenti fosthom:

- **Il-qerda tal-ambjenti naturali (Vanishing homes)**
- **L-importanza tas-siġar (Trees are cool)**
- **Siti ta' Natura 2000 qrib il-lokalità tagħhom (Somewhere special)**

5.4 Kitba

5.4.2 Juru li kapaċi jiktbu messaġġ f'kapxin, fi slowgan, f'reklam, jew f'avviż ma' ritratti, tpinġijiet jew karikaturi.

- **Inwegħdek (il-messaġġ fil-kartolina jista' jinkiteb mit-tfal flok jintuża dak ipprovdut fit-template)**
- **Klikk!**

Is-Sitt Sena

ŻJARAT F'RISERVI NATURALI U NĦAWI TA' VALUR EKOLOĠIKU

Taħdit

6.2.1 Juru l-ħila li jafu jagħtu tagħrifiet diretti u qosra dwar l-esperjenzi, għajdut u ġrajjiet attwali.

- it-tfal jistgħu jintalbu mill-għalliem/a tagħhom biex jiġbru fi kliemhom xi aspett li jkun tkellem dwaru l-field-teacher waqt iż-żjara.

6.2.2 Juru li kapaċi jikkummentaw b'loġika u b'mod koerenti favur jew kontra l-ideat tal-oħrajn u billi juru li huma konxji mill-ħsibijiet/fehmiet jew sentimenti tal-oħrajn.

- l-istudenti jiġu ppreżentati b'każ ipotetiku marbut mas-sit (eż. dwar jekk it-tfal għandhom jitħallew iduru bir-roti f'riserva naturali) u jintalbu jikkumentaw favur jew kontra l-każ.

Kitba

6.4.3 Juru li kapaċi jiktbu avviżi, proċessi, tagħrif għal xi brochures, artikli, intervisti u rapporti dwar avvenimenti anke megħjuna minn ideat u grafika mill-Internet.

- dan it-taħriġ jista' jsir fil-klassi jew id-dar bit-tagħrif miġbur u r-ritratti meħudin mit-tfal waqt iż-żjara

Studenti jesploraw l-ambjent naturali fuq l-Għolja tax-Xemxija

Is-Sitt Sena

RABTIET MA' 'DINJA WAĦDA', IL-PROGRAMM TA' EDUKAZZJONI AMBJENTALI

Smigħ

6.1.2 Jisimgħu taħdita, lekċer, diskussjoni, eċċ., u jieħdu notamenti li jservu għal taħdit personali aktar 'il quddiem.

- **Naturalment**

Kitba

6.4.3 Juru li kapaċi jimlew formoli t'applikazzjoni jew ta' xi eżerċizzju ta' servej b'informazzjoni personali u b'kummenti qsar dwar attivitajiet personali, namriet u ħajriet (speċi ta' CV).

- **Int kif taħsibha?**

Appendiċi

Lista ta' attivitajiet fil-programm edukattiv 'Dinja Waħda'.

Ħarġa fil-kampanja	Nature watch
Spiċċaw bla dar	Vanishing homes
Ħitan tas-sejjieħ	The Wall
Dawra mas-siġar	Trees are Cool
Naturalment	Green Talk
Fil-ħamrija	Minibeast magic
Taħt wiċċ l-ilma	Something fishy
Faddal għall-Foresta	Foster a forest
X'imkien speċjali	Somewhere special
Ferfer, farfett, ferfer	In a flutter
Ħelu Pitirross	Round robin
Għasafar madwarna	Birds I view
Aqta' x'jisimni	Flower detective
Ħbieb tal-qalb	My special friend
Il-vjaġġ tal-Ħuttaf	Out of Africa
X'tgħid it-tabella	All on Board
Inwegħdek	I promise
Ktajjen fil-baħar	Sea chains
Int kif taħsibha?	Nature quest
Il-Ħabbarin	Junior Journalist
Klikk!	Picture it
Imxi għan-Natura	Walk for Nature
L-Għasfur tal-Bejt	Sparrow in a spot
Fiks fl-inkwiet	Fiks in trouble
Nemla wara l-oħra	f-ant-astik
Idħol magħna	Join the Klabb
F'idejkom!	Up to you